

Ристо Пенов е роден 1957 година. Квалификација: магистер на правни науки.

Професионална историја: во периодот 1996-2005 година градоначалник на Скопје; во 1999 година избран за претседател на ЛДП; во 1997 година потпретседател на ЛДП; во 1996 година, на локалните избори, избран за градоначалник на Скопје; во 1993 година ја врши функцијата секретар на Демократска партија, сè до нејзино фузионирање со Либерална партија во 1990 година; во 1986 година раководител во претпријатието "Ангрокожа"; во 1980 година советник во економскиот тим на Петар Гошев. Својот професионален ангажман го почнува во органите на управа на Град Скопје, каде работи на проблемите на економскиот и на просторниот развој на градот.

Образование: во 1990 година завршува постдипломски студии на Правниот факултет при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" - Скопје, со одбрана на магистерска тема "Кадровскиот потенцијал на Македонија-човечки ресурси како произведен фактор"; во 1979 година дипломира на Економскиот факултет при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" - Скопје; во 1975 година завршува средно образование, гимназија "Раде Јовчевски-Корчагин" - Скопје.

■ Разговорот го водеше:
Кокан СТОЈЧЕВ

Господине Пенов, со слоганот "Како сте?" ја заокружувате кампањата за доближување до граѓаните, подготвувајќи се за парламентарните избори, при што не го менувате Вашиот стратешки политички партнер СДСМ, иако последните анкети не укажуваат дека ќе постигнете значителен парламентарен успех. Врз кои проценки ја донесовте партиската одлука за останување во коалицијата?

ПЕНОВ: Оваа коалиција има обврска да ги спроведе трајните заложби зад кои ЛДП и СДСМ застанаа во 2000 година кога беше формирана "За Македонија заедно". Ние сигурно чекориме кон нивната реализација. Македонија - членка на НАТО и Македонија - дел од европското семејство. Нам никогаш, па ниту сега, резултатите од анкетите не ни го диктирале однесувањето и не влијаеле врз конципирањето на политичкото партнерство на ЛДП со останатите субјекти. Сè додека не ги достигнеме вредностите кои се основа на либералната демократија, не постои причина зошто ЛДП не би опстојувала на стратешкото партнерство со СДСМ. Оваа коалиција има цврсти темели и вистински концепт за иднината, и е исправена пред уште еден сериозен тест. Дали таа нејзина платформа ќе ја добие поддршката од граѓаните? Треба да ги убедиме дека нашиот концепт е единствениот, правилниот. И не само што сум убеден дека е така, туку и уверен сум дека тоа ќе им го покажеме и на избирачите.

ВО ПОЛИТИК ВОЛШЕБНИ

На манифестацијата одржана во МНТ истакнавте дека слабиот рејтинг на Вашата партија се должи на заминувањето на одредени нејзини членови, а не поради неиздиференцираната партиска програма, која се изгуби во слабите резултати на коалицијата "За Македонија заедно"...

ПЕНОВ: Вашата констатација е неточна и јас никогаш не сум рекол дека заминувањето на одредени членови влијае врз партискиот рејтинг на ЛДП. Падот на популарноста не се должи ниту на профилацијата, ниту на резултатите од работењето. Во ниту една држава, партиите или коалициите, кои спроведувале жестоки реформи не биле популарни. Па, реформите по дефиниција се непопуларни. Според тоа, падот на рејтингот се должи на доследноста и на реалноста. Ние во целост спроведуваме стабилизациона и реформска агенда. Не манипулираме со вистината, туку ја соопштуваме, јасно и гласно. Ако за некого е слаб резултат постигнатата финансиска дисциплина, пензиските реформи, судските реформи, оние во катастарот, децентрализацијата, новото работно законодавство и системските зафати во сите сфери, тогаш не можеме да зборуваме. Непристојно е тоа да се потценува. Нашата грешка е во тоа

што ние не ги промовираме постигнувањата. Веројатно се сеќавате колку народни пари трошеше Груевски како министер за промоција на нешто што не се промовира. Буџет. Ве молам, веројатно се сеќавате на рекламите за пица-буџетот. Тоа ли е одговорно однесување? Министерот за финансии си го рекламираше буџетот. Не смееме да имаме кусо паметење. И конечно, она што има сè уште големо влијание, за жал, е тоа што кај нас уште минуваат националистички ориентирани политичари и партии. Еве, кој, освен антирамковниот концепт, е концептот на нашата поранешна сопартијка Лилјана Поповска. Таа ќе зборува за социјалата и за правата од таа сфера. Ве молам, нека си погледне во сопствениот двор. Значи, тие не нудат концепт. Нудат празна, национално обоена реторика. И тоа со многу децибели. Сетете се кога се појавија и НСДП и ДОМ и сè ќе ви стане јасно. Зарем ние не можевме да го сториме истото? Можевме. И ќе бевме популарни. И јас можеби ќе останев градоначалник. Но, разликата е во тоа што ние сме одговорни. ЛДП е одговорна за сегашните, но и за идните генерации.

Изјавивте дека зголемувањето на рејтингот на противникот од опозицијата, која ја предводи ВМРО-ДПМНЕ, се должи на популизмот, но истовремено Вие се враќате на неисполнетите обврски од минатото: намалување на невработеноста, потоа ветувате намалување на даноците, на царинските давачки за увоз на опрема и репроматеријали итн. Дали овие партиски ставови

претставуваат меч со две острици, бидејќи ветувањата се на границата на популизмот и на неостварените ветувања од пред 4 години?

ПЕНОВ: Нашата програма не е популистичка. Таа е конкретна и конкурентна. Типична либерално-демократска. За жал, ние во 2002 година не бевме во целост свесни во каква состојба ќе ја најдеме државата, нејзините институции, по кабадахиското владеење на ВМРО-ДПМНЕ. Тогаш, во 2002 година, наследивме големи долгови, банкротирани институции. Брод кој тонеше. Но, со рационално работење успеавме да ги санираме штетите. Откако долговите на институциите се вратија и откако ги поставивме темелите на здравата економија, Македонија денес е држава со шанса, со отворена можност, со перспектива да ги решава најгорливите проблеми, невработеноста и животниот стандард. ЛДП предлага серија мерки во економската политика, со кои државата од позиција на штедач ќе се постави во позиција на инвеститор. Тоа значи дека во структурата на трошењето на државните пари ќе се зголемуваат средствата за капитални инвестиции и истите многу поефикасно ќе се реализираат. И во секојдневното однесување ќе бидеме на страната на бизнисот, особено малиот, кому му е потребна поддршка, а кој може драстично да ја подобри вкупната економска состојба. Кои се мерките? Ќе спомнам само неколку од најважните. ЛДП предлага 0 проценти царина за нова опрема, суровини и репроматеријали. Со тоа директно влијаеме врз технолошкото заостанување и ценовната некон-

АТА НЕМА МЕСИИ ИЛИ СТАПЧИЊА

курентност на македонските производи. Натаму, ЛДП предлага 0 отсто данок на добивка, со цел државата да го мотивира бизнисот да создава поголем профит. Ние сме убедени дека државата треба да се откаже од данокот на добивка во корист на новите приватни инвестиции, кои отвораат нови работни места. Исто така, ние предлагаме да се намали ДДВ за механизација и за вештачки ѓубрива од 18 на 5 отсто. Со тоа ќе останат повеќе пари за зголемени приноси, квалитетен производ, а земјоделецот ќе биде побогат и посреќен човек. Македонија изобилува со плодна почва, од која значителен дел од населението може да живее од сопствениот труд. За да се исплати трудот потребна е и реална поддршка. Државата најмногу може да помогне ако ги намали трошоците на производство. Ова не е меч со две острици. Ова не се памфлети и лажни ветувања. Ова е реална и остварлива економска програма, која може да се реализира дури откако ќе се стабилизираат состојбите. Главните пунктови се извлечени од директни средби со граѓаните, но и со стопанствениците кои можат економијата да ја повлечат напред. Нашата понуда не е волшебна, но нуди решенија за проблемите.

Според Вас, најголема придобивка од досегашното владеење на коалицијата е кандидатскиот статус на Македонија за ЕУ, укинувањето на воената обврска, подарувањето на армиските објекти на локалната самоуправа, пензиските и судските реформи, економскиот раст од 4 отсто итн. Ако понудените придобивки се разгледуваат

една по една, тогаш се соочувате со повеќе негативни забелешки, на пример, укинувањето на воената обврска е стара вест, тоа го налагаат НАТО стандардите, во услови на лоши економски параметри невозможно е развојот да се плафонира на 4 проценти...!?

ПЕНОВ: Велите дека укинувањето на воената обврска е стара вест и дека тоа го налагаат НАТО стандардите!? Па, се надевам дека живеете во Македонија и во 2001 и во 2002 година и добро се сеќавате кој на спроведување на какви стандарди работеше. Ние, односно Манасиевски, работи по НАТО стандарди, ама не се сеќавам дека така работеше ВМРО-ДПМНЕ. За нив, Алијансата беше агресор, а за нас партнер во чие друштво сакаме да бидеме. Тоа е драматична разлика. На пример, со овие активности се спроведува агенда која требаше да биде завршена на крајот на 2007 година. Значи, таа работа ја завршивме порано од тоа што требаше. За односите со ЕУ нема потреба да се коментира. Па, од таму велат дека ние сме успешна приказна. Ние не го измисливме тоа. Доволно е да спомнам дека го добивме кандидатскиот статус, а кон крајот на годинава очекувам и да стартуваме со преговорите за членство. На економски план, со развој плафонирани на 4 отсто не може да се направи квалитативен исчекор, но она што е важно е дека неколку години одиме само напред и според сите параметри завршуваме со транзицијата и се движиме кон развој. Мислам дека со економските мерки кои ги предлагаме и со преминот од политика на штедење во развојна политика ќе имаме раст, кој и квалитативно и квантитативно ќе влијае врз подобрувањето на стандардот на граѓаните. Зарем уставните реформи со кои ја рedefинираме позицијата на судството и пакетот закони од оваа сфера е слаб резултат? Не се согласувам. Судството беше најслабата алка во системот и пречка за доследно спроведување на реформите, за отворање на инвестиционен циклус. Ние го реформираме. Го ослободуваме од сите можни притисоци. И тоа за кусо време ќе се ефектуира. Резултати значи има и повеќе од она што го ветувавме, но промоцијата, веќе реков, ни е слаба страна.

 Поради лошата распределба на државното земјиште на земјоделците, Вашиот министер Славко Петров го урна придонесот од работата на министрите од ЛДП во Владата итн. Дали ова Ви беше најголемо кадровско промашување во коалиционата влада?

ПЕНОВ: Не мислам дека Славко Петров беше кадровско промашување. Тој имаше одлични идеи но, за жал, не беше во состојба да ги реализира на вистински начин. А, зарем концептот за распределба на државното земјиште на земјоделците е лош. Лоша можеби е реализацијата, но не и концептот. А, во однос на министрите од ЛДП! Во Владата го имавме Гошев. Зарем тој беше лош министер? Според ниту еден параметар, Гошев немаше негативен резултат. Тука е Манасиевски. Тој ги разбуди подзаспаните социјални служби. Сега успешно ги спроведува реформите во одбраната. Нема лош збор за него. Стевчо Јакимовски. Се бореше како лав за загубарите додека беше во економија. Во новиот ресор го понесе товарот на новото работно законодавство. Во Франција перманентно се штрајкува, а тој тоа го сработи без ниту еден збор, ниту една забелешка од синдикатите или од работодавачите. Шапуриќ. Чесно и доследно ја спроведува еколошката агенда. Владо Поповски. Се справуваше со раселените, се бореше со поплавите. Беше човек за задачи на кои треба да се покаже храброст и решителност. Не можам а да не сум задоволен од придонесот на ЛДП во Владата.

 Поразот на локалните избори Ви даде можност да направите проценка или ретроспектива во однос на Вашата позиција во партијата и каде ќе се насочите во политичката кариера? Дали откријте каде погрешивте и што треба да направите со својата кариера за партијата да ја вратите на вистински колосек?

ПЕНОВ: Не мислам дека погрешив. Во овој период, од една година, имав можност да им се посветам на партиските активности, кои беа второстепени за мене кога бев градоначалник. Имаме многу добри и силни луѓе во партијата, кои можат да влечат напред. Младите ни се полни со знаења и енергија. Во потесното раководство на младите, на пример, имаме неколкумина магистри и докторанти. Тие ми ја будат надежта дека ЛДП има добра иднина. Заедно ќе ја вратиме ЛДП на вистинскиот колосек.

 Во два мандата бевте прв човек на Скопје. Градот погледнат од аспект на осумгодишниот период кога Вие ја водевте метрополата, по што иако кандидиран сепак се повлековете, и денешното видување на состојбите по едногодишното градоначалствување на Вашиот тогашен противкандидат...

ПЕНОВ: Очигледно е само едно. Верувам дека на граѓаните им стана јасно дека во политиката нема месици, волшебни стапчиња. Треба да се работи и во секоја работа треба докажување. Костовски е добар во бизнисот, во спортот, тој е голем хуманист и донатор, мецена но, за жал, лош градоначалник. Сега, од дистанца, гледајќи го Костовски станува јасно дека во политиката не се влегува само од пуста желба да се биде на власт, туку треба да се има идеја, план, концепт. За жал, не само кај Костовски, туку и во неговото опкружување, нив ги нема.